80. rocznica deportacji pierwszych Polaków do niemieckiego nazistowskiego obozu Auschwitz – inicjatywy IPN

XV Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady

„Przybyliście tutaj nie do sanatorium, tylko do niemieckiego obozu koncentracyjnego, z którego nie ma innego wyjścia, jak przez komin. Jeśli się to komuś nie podoba, to może iść zaraz na druty. Jeśli są w transporcie Żydzi, to mają prawo żyć nie dłużej niż dwa tygodnie, księża miesiąc, reszta trzy miesiące". To słowa SS-Hauptsturmführera Karla Fritzscha skierowane do więźniów z pierwszego transportu do „Konzentration Lager Auschwitz" 14 czerwca 1940 r.

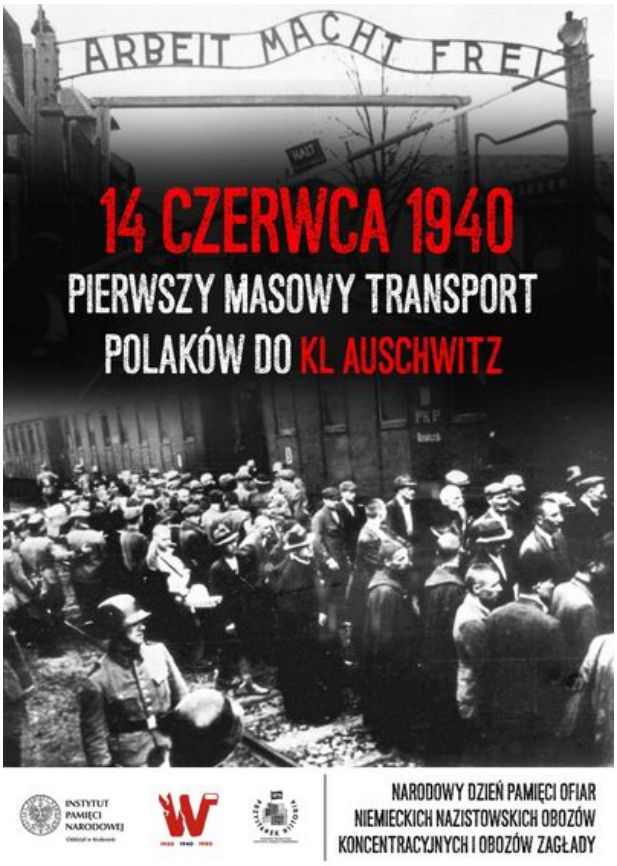

Uchwałą Sejmu 14 czerwca, rocznicę pierwszego masowego transportu Polaków do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz obchodzimy jako Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady. Tego dnia, z inicjatywy Instytutu Pamięci Narodowej, we wszystkich województwach odbędą się uroczystości upamiętniające to tragiczne wydarzenie.

Na początku II wojny światowej ostrze narodowosocjalistycznej eksterminacji było skierowane przede wszystkim przeciwko elitom narodu polskiego. W efekcie, 14 czerwca 1940 r. Niemcy skierowali do KL Auschwitz pierwszy transport więźniów. Otrzymali oni obozowe numery od 31 do 758. Wśród tych więźniów dużą grupę stanowiły osoby, które próbowały przedostać się do tworzonych we Francji Polskich Sił Zbrojnych. Część więźniów została aresztowana podczas akcji AB, czyli tzw. Nadzwyczajnej Akcji Pacyfikacyjnej, którą Niemcy przeprowadzili w Generalnym Gubernatorstwie w 1940 r.

Wśród pierwszych więźniów obozu byli także zatrzymani podczas łapanek, działacze

organizacji politycznych, konspiracyjnych i społecznych, urzędnicy państwowi, harcerze, maturzyści oraz inni przedstawiciele polskiej inteligencji. Niektórzy wśród nich byli obywatelami polskimi pochodzenia żydowskiego.

Najmłodszy z więźniów – Stanisław Ryniak miał piętnaście lat. Otrzymał numer obozowy 31. 349 to numer innego więźnia tego transportu, Bronisława Czecha, 24-krotnego narciarskiego mistrza Polski i trzykrotnego olimpijczyka, aresztowanego przez Niemców za działalność konspiracyjną. W konspirację zaangażował się także na terenie KL Auschwitz w ramach organizacji założonej w obozie przez rtm. Witolda Pileckiego.

Czcząc pamięć wszystkich ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych i obozów zagłady właśnie 14 czerwca, chcemy być świadkami naszych rodaków, którzy we wrześniu 1939 r. jako pierwsi stanęli nie tylko w obronie naszej Ojczyzny, ale w obronie całej cywilizacji europejskiej. Polacy, również jako pierwsi spośród narodów Europy, zostali poddani systemowej eksterminacji.

Informacje o działaniach podjętych przez Instytut Pamięci Narodowej

IPN CENTRALA

- **14 czerwca 2020,Tarnów** – dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej złożył kwiaty pod obeliskiem na dworcu kolejowym upamiętniającym pierwszy transport do KL Auschwitz

14 czerwca 2020 r. prezes IPN dr Jarosław Szarek złożył kwiaty przed miejscem pamięci na tarnowskim dworcu kolejowym. Fot. Monika Wojtyca-Gaweł (IPN)

1. **14 czerwca 2020, Warszawa** – Jan Baster, wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej i dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek oraz Wojewoda Mazowiecki Konstanty Radziwiłł wzięli udział w uroczystościach pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach

Uroczystości pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

Kwiaty pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach złożył wiceprezes IPN Jan Baster – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

Kwiaty pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach złożył wiceprezes IPN Jan Baster – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

Uroczystości pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

Uroczystości pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

Uroczystości pod Pomnikiem – Mauzoleum Ofiar Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach – 14 czerwca 2020. Fot. Anna Maria Adamus (IPN)

- **14 czerwca 2020, Oświęcim** – dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej złożył kwiaty pod tablicą upamiętniającą pierwszy transport do KL Auschwitz (budynek Małopolskiej Uczelni Państwowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu)
- **14 czerwca 2020, Oświęcim** – dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej złożył kwiaty pod Ścianą Śmierci KL Auschwitz

  {GALERIA:432204-432207}
- wirtualna paczka edukacyjna w 80. rocznicę deportacji pierwszych Polaków do niemieckiego nazistowskiego obozu Auschwitz
- O 80. rocznicy deportacji pierwszych Polaków do niemieckiego nazistowskiego obozu Auschwitz w audycji „Przystanek Historia" w Polskim Radiu
- spot edukacyjny
- 18 czerwca 2020 – dyskusja online o pierwszym transporcie do KL Auschwitz 14 czerwca 1940 r.

IPN BIAŁYSTOK

- **14 czerwca 2020, Białystok** – Urszula Gierasimiuk, naczelnik OBEN IPN w Białymstoku i wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski złożyli kwiaty pod pomnikiem poświęconym matkom i dzieciom – ofiarom obozów koncentracyjnych i eksperymentów medycznych (Cmentarz Farny)
- **14 czerwca 2020, Białystok** – Urszula Gierasimiuk, naczelnik OBEN IPN w Białymstoku i wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski złożyli kwiaty pod pomnikiem pomnik św. Maksymiliana Marii Kolbego, który zginął w Auschwitz
- **14 czerwca 2020, Białystok** – Urszula Gierasimiuk, naczelnik OBEN IPN w Białymstoku, wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski i dyrektor VI Liceum Ogólnokształcącego Dariusz Naumowicz. złożyli kwiaty pod tablicą upamiętniającą ks. Stanisława Hałkę na budynku VI LO, niegdyś Gimnazjum Męskiego, którego w okresie międzywojennym był dyrektorem poseł Sejmu Ustawodawczego, tymczasowy burmistrz Białegostoku, więziony na Pawiaku potem w Stutthofie, zamordowany w 1943 r. w Oświęcimiu
- prezentacja multimedialna „Ojciec Maksymilian Maria Kolbe (1894–1941)", przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej, przybliżająca sylwetkę o. Rajmunda Kolbego (Maksymiliana Marii Kolbego) – franciszkanina, misjonarza, założyciela „Rycerstwa Niepokalanej" oraz budowniczego klasztoru franciszkańskiego w Niepokalanowie, który poniósł męczeńską śmierć w obozie w Auschwitz. Wystawa została przygotowana w oparciu o zasoby ikonograficzne Archiwum OO. Franciszkanów w Niepokalanowie.

Delegatura IPN w Olsztynie

- **14 czerwca 2020, Działdowo** – przedstawiciele IPN wraz z Arturem Chojeckim, wojewodą warmińsko-mazurskim złożyli kwiaty pod pomnikiem ofiar KL Soldau
- prezentacja na Facebooku Delegatury biogramów kilku przedstawicieli polskiej inteligencji, przywódców społecznych, politycznych z b. Prus Wschodnich zamordowanych przez Niemców w obozie Hohenbruch. Jedną z takich postaci jest Seweryn Pieniężny (syn), wydawca „Gazety Olsztyńskiej”

IPN GDAŃSK

- Inicjatywy IPN Gdańsk Delegatura IPN Bydgoszcz związane z niemieckim ludobójstwem na Pomorzu i Kujawach w latach 1939-1945
- **27 maja 2020, Działdowo** – konferencja naukowa „Niemiecki obóz Soldau w świetle najnowszych badań i prac poszukiwawczo-ekshumacyjnych”
- **14 czerwca 2020, Sztutowo** – złożenie kwiatów na terenie obozu Stutthof z udziałem przedstawicieli Muzeum Stutthof w Sztutowie i lokalnych władz. IPN reprezentowali prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk oraz Krzysztof Drażba, naczelnik OBEN IPN Gdańsk
- **14 czerwca 2020, Gdańsk** – na Cmentarzu Ofiar Hitleryzmu na gdańskiej Zaspie uroczystość patriotyczna połączona ze złożeniem wieńców, z udziałem przedstawicieli lokalnych władz. IPN reprezentowali prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk oraz Krzysztof Drażba, naczelnik OBEN IPN Gdańsk
- akcja informacyjna na temat rocznicy deportacji
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: infografika „Niemieckie ośrodki zagłady i obozy koncentracyjne na ziemiach II RP” (autor Bartosz Januszewski, OBEN IPN Gdańsk)

IPN KATOWICE

- wykład online Eweliny Małachowskiej z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach o pierwszym transporcie więźniów do Auschwitz
- **14 czerwca 2020, Katowice** – dyrektor oddziału IPN w Katowicach dr Andrzej Sznajder oraz przedstawiciele Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego złożyli kwiaty przy pomniku poświęconym więźniom obozów koncentracyjnych na terenie Europy w latach II wojny światowej, usytuowanym na cmentarzu przy ul. Sienkiewicza.
- **14 czerwca 2020** – zapalenie zniczy oraz złożenie kwiatów w miejscach upamiętniających ofiary niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych i obozów zagłady w województwie śląskim

IPN KRAKÓW

- PUBLIKACJA INTERNETOWA: Pierwszy masowy transport Polaków do KL Auschwitz – zapis wideo dyskusji w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie. O wydarzeniach sprzed 80 lat, dyskutowali historycy z Oddziału IPN w Krakowie: dr Joanna Lubecka, dr Anna Czocher i dr Roman Gieroń.
- **14 czerwca 2020, Kraków** – dyrektor Oddziału IPN w Krakowie dr hab. Filip Musiał złożył kwiaty pod obeliskiem ofiar niemieckich obozów zagłady w Krakowie (skwer im. Więźniów Obozów Zagłady, pl. Axentowicza)
- **14 czerwca 2020, Oświęcim** – złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą więźniów pierwszego transportu, na ścianie budynku Małopolskiej Uczelni Państwowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu oraz pod pomnikiem rotmistrza na terenie uczelni. Do budynku zajmowanego obecnie przez szkołę wyższą, 14 czerwca 1940 r. Niemcy przywieźli pierwszy transport więźniów z Tarnowa. W uroczystości wziął udział prezes IPN dr Jarosław Szarek, dyrektor oddziału w Krakowie dr hab. Filip Musiał oraz wojewoda małopolski Piotr Ćwik.
- **14 czerwca 2020, Oświęcim** – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod Ścianą Śmierci na dziedzińcu bloku 11 KL Auschwitz, w uroczystości wziął udział prezes IPN dr Jarosław Szarek i dyrektor oddziału w Krakowie dr hab. Filip Musiał
- ogólnopolski dodatek historyczny do tygodnika „Do Rzeczy”, w nim artykuły poświęcone polskim ofiarom niemieckich obozów koncentracyjnych Auschwitz, Sachsenhausen, Dachau i Ravensbrück
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: plakat edukacyjny w jęz. polskim i angielskim
- spot wideo na wyświetlacze w pojazdach komunikacji miejskiej; dostępny także na FB krakowskiego „Przystanku Historia”
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: dr Marcin Chorązki, Pierwszy transport do Auschwitz, tekst popularnonaukowy z cyklu „Powtórka z historii”
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: film „Pierwszy masowy transport Polaków do KL Auschwitz”
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: film „Baza załogi KL Auschwitz”

Delegatura IPN w Kielcach

- PUBLIKACJA INTERNETOWA: Robert Piwko (Delegatura IPN w Kielcach), *Mieszkańcy Świętokrzyskiego – ofiary niemieckich obozów koncentracyjnych*
- **12 czerwca 2020** – artykuł w gazecie „Echo Dnia” na temat wywózki pierwszych osób do KL Auschwitz
- **14 czerwca 2020, godz. 12.00** – złożenie kwiatów przed pomnikiem pamięci pomordowanych i zmarłych w niemieckich obozach koncentracyjnych na Cmentarzu Starym w Kielcach przy ul. Ściegiennego przez naczelnik Delegatury IPN w Kielcach dr Dorotę Koczwańską-Kalitę oraz wicewojewodę świętokrzyskiego

Rafała Nowaka
Symboliczny grób upamiętnia męczeństwo Kielczan zamordowanych i zmarłych w nazistowskich niemieckich obozach koncentracyjnych. Łącznie z terenów Kielecczyzny trafiło do obozu nie mniej niż 16 000 osób przewiezionych w 69 transportach. Najliczniejszy był ten z 2 października 1943 r. liczący aż 1063 osób.

- **14 czerwca 2020** – prezentacja wyświetlana na szybach Przystanku Historia w Kielcach, przedstawiająca transport więźniów do KL Auschwitz

IPN LUBLIN

- **13 czerwca 2020** – dodatek prasowy w „Naszym Dzienniku" o wywózkach do KL Auschwitz
- **14 czerwca 2020, godz. 20.00, Lublin** – pod Zamkiem Lubelskim zostały złożone kwiaty, a na dziedzińcu Zamku ułożony napis ze zniczy „14.06.1940 Auschwitz". Organizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, Lubelski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Miasta Lublina, Muzeum Lubelskie, Stowarzyszenie „Głos Bohatera", Stowarzyszenie Odra-Niemen Oddział w Lublinie
- **15 czerwca 2020, godz. 19.00** – publikacja na Facebooku Oddziału IPN w Lublinie filmu „Trzy losy, jedna Polska – bracia Pomarańscy"
- **16 czerwca 2020** – konkurs na Facebooku Oddziału IPN w Lublinie „Z Lubelszczyzny do KL Auschwitz"
- **23 czerwca 2020, godz. 11.00, Krzczonów** – odsłonięcie upamiętnienia Mikołaja Siemiona, kierownika szkoły w Krzczonowie, legionisty, członka konspiracji pod okupacją niemiecką, zamordowanego w KL Auschwitz w 1942 r.
- okolicznościowy banner upamiętniający ofiary KL Auschwitz na budynku Oddziału IPN w Lublinie

Delegatura IPN w Radomiu

- **15 czerwca 2020, godz. 11.00, Radom** – naczelnik Delegatury IPN w Radomiu Danuta Pawlik złożyła kwiaty pod pomnikiem poświęconym pamięci ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Limanowskiego

IPN ŁÓDŹ

- **14 czerwca 2020** – uroczystość pod pomnikiem ofiar obozów na cmentarzu komunalnym „Doły" w Łodzi
- **od 14 czerwca 2020** – wystawa plenerowa „Aleksander Falzmann (1887–1942) – bohaterski pastor" przed kościołem ewangelicko-augsburskim pw. św. Mateusza w

Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 279/283. Wystawie towarzyszy broszura przypominająca postać pastora i 80. rocznicę deportacji Polaków do KL Auschwitz

IPN POZNAŃ

- **14 czerwca 2020, Poznań** – obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady w Forcie VII w Poznaniu – pierwszym powstałym na ziemiach polskich, niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym. Podczas uroczystości wystąpienia dyrektora Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, w skład którego wchodzi Muzeum Martyrologii Wielkopolan Fort VII w Poznaniu Przemysława Terleckiego, który przedstawił historię Fortu VII jako miejsca martyrologii Polaków. Dyrektor IPN Oddział w Poznaniu, dr hab. Rafał Reczek przybliżył ideę obchodzonego 14 czerwca Święta oraz historię pierwszego transportu Polaków do Auschwitz, Zenon Ulatowski, członek Stowarzyszenia Rodzin Polskich Ofiar Obozów Koncentracyjnych, przedstawił historię swojego ojca, więźnia Fortu VII, zamordowanego w Zamku Śmierci Hartheim na terenie Górnej Austrii. Pod Ścianą Śmierci zostały złożone kwiaty i zapalone znicze.
- **14 czerwca 2020** – podsumowanie konkursu edukacyjnego „Sztafeta Pamięci. Losy mojej rodziny podczas II wojny światowej" organizowanego przez Oddział IPN w Poznaniu, Stowarzyszenie Rodzin Polskich Ofiar Obozów Koncentracyjnych, Muzeum Martyrologii Wielkopolan (Muzeum Fort VII). W przestrzeniach Muzeum zrealizowano również nagranie filmowe fragmentów zwycięskich prac konkursowych czytanych przez członków Stowarzyszenia, dzieci ofiar obozów.
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: grafika przygotowana na Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: prezentacja na stronie IPN oraz w mediach społecznościowych biogramów Wielkopolan, którzy zginęli z rąk Niemców w Forcie VII lub rozstrzelani zostali na terenie pobliskich lasów: Leona Prauzińskiego oraz Konstantego Chłapowskiego

IPN RZESZÓW

- **14 czerwca 2020, godz. 11.00, Jarosław** – złożenie kwiatów pod tablicą poświęconą pamięci ofiar Jarosławia i okolic, więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych (dworzec PKP w Jarosławiu)Uroczystości objęła swoim patronatem Ewa Leniart - Wojewoda Podkarpacki
- **14 czerwca 2020, godz. 11.30, Jarosław** – otwarcie wystawy „Niemiecka okupacja Jarosławia. Pamięć ofiar niemieckiego terroru" przygotowanej przez

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie. W uroczystości wziął udział dyrektor Oddziału IPN w Rzeszowie dr Dariusz Iwaneczko, starosta Jarosławski Stanisław Kłopot, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu Jan Wygnaniec oraz prezes Jarosławskiego Stowarzyszenia „Ocalić przeszłość dla przyszłości" Iwona Zelwach (budynek Powiatowego Urzędu Pracy, ul. Słowackiego 2

- **14 czerwca 2020, godz. 20.05** – w Polskim Radiu Rzeszów, w audycji „Studio dokumentu", gościem redaktora Andrzeja Zajdla był Tomasz Bereza, historyk z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Rzeszowie. Tematem spotkania była historia pierwszego transportu więźniów do KL Auschwitz, losy wywiezionych więźniów i omówienie upamiętniającej wystawy, która w budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu (dawnej siedzibie gestapo) ma przypominać potomnym o wydarzeniach sprzed 80 lat.
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: Iwona Zelwach: *80. rocznica wywiezienia mieszkańców Jarosławia w pierwszym transporcie do Auschwitz* (m.in. lista więźniów przetrzymywanych w areszcie Sądu Grodzkiego w Jarosławiu, którzy znaleźli się w pierwszym transporcie do Auschwitz; sylwetki dwóch z nich: Stanisława Ryniaka, który przeżył obóz i II wojnę światową oraz Czesława Gila, który zginął w Auschwitz 10 maja 1943 r.)
- Stanisław Ryniak numer 31 – pierwszy więzień polityczny KL Auschwitz z Sanoka

IPN SZCZECIN

- **12 czerwca godz. 18.00 –** Przystanek Historia Online: dyskusja „Prokurator IPN na miejscu zbrodni. Niemiecki nazistowski karny obóz pracy przymusowej Treblinka I" (na FB @IPN.Szczecin oraz YouTube IPNtvPL). Uczestnicy: Dorota Jedynak, prok. Marek Rabiega, dr Wojciech Wichert, Michał Ruczyński (moderator dyskusji)
- **14 czerwca 2020, godz. 10.00, Szczecin** – uroczystość złożenia kwiatów pod pomnikiem Ofiar Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie. Uroczystość organizowana wspólnie z Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim. Udział wzięli dyrektor Oddziału IPN w Szczecinie dr Paweł Skubisz oraz wojewoda zachodniopomorski Tomasz Hinc

Delegatura IPN w Gorzowie Wielkopolskim

- **14 czerwca 2020, godz. 11.40, Gorzów Wielkopolski** – uroczystość złożenia kwiatów pod pomnikiem Więźniów Ravensbrück na gorzowskim Cmentarzu Świętokrzyskim. Uroczystość współorganizowana z Lubuskim Urzędem Wojewódzkim. Udział wzięli dyrektor Oddziału IPN w Szczecinie dr Paweł Skubisz oraz wojewoda lubuski Władysław Dajczak

IPN WROCŁAW

- **14 czerwca 2020, Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy** – złożenie kwiatów na terenie dawnego niemieckiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen w Rogoźnicy przez zastępcę dyrektora Oddziału IPN we Wrocławiu dr Katarzynę Pawlak-Weiss. W uroczystości wziął udział wicewojewoda dolnośląski Jarosław Kresa oraz przedstawiciele Muzeum Gross-Rosen
- **14 czerwca 2020, Wrocław, Cmentarz Osobowicki** – uroczystość uhonorowania trzech więźniów z pierwszego masowego transportu do Auschwitz: Stanisława Ryniaka, Tadeusza Srogiego i Jerzego Jarocha współorganizowana przez Oddział IPN we Wrocławiu i Dolnośląski Urząd Wojewódzki

  Stanisław RYNIAK, nr obozowy 31, ur. 21 listopada 1915 w Sanoku, w 1944 r. przeniesiony do KL Flossenbürg, pochowany na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu
  Tadeusz SROGI, nr obozowy 178, ur. 10 stycznia 1919 r. w Sanoku. W 1944 r. przeniesiony do KL Flossenbürg, ochowany na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu
  Jerzy JAROCH, nr obozowy 376, ur. 3 sierpnia 1921 w Sokołowie Małopolskim. W 1942 r. przeniesiony do KL Mauthausen, a następnie do KL Neuengamme. Pochowany na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.
  Uroczystość była możliwa dzięki rozszerzeniu akcji symbolicznego znakowania grobów na osoby ważne dla naszej zbiorowej pamięci i pochowane na terenie Dolnego Śląska, nie tylko bohaterów walk powstańczych i wyzwoleńczych.

- PUBLIKACJA INTERNETOWA: esej historyczny ilustrowany zdjęciami korespondencji prywatnej więźnia obozu w Auschwitz – odnalezionymi w zasobie archiwalnym Oddziałowego Archiwum IPN we Wrocławiu
- PUBLIKACJA INTERNETOWA: artykuł „Pierwszy transport do Gross-Rosen” dr Katarzyny Pawlak-Weiss wzbogacony o archiwalne zdjęcia z budowy KL Gross-Rosen, będące w zasobie Archiwum IPN we Wrocławiu

Delegatura IPN W Opolu

- **14 czerwca 2020, Sławęcice** – złożenie kwiatów przy pomniku Martyrologii Więźniów oraz przy piecu krematoryjnym na terenie byłej filii obozu KL Auschwitz w Sławęcicach przez naczelnika Delegatury IPN w Opolu dr. Tomasza Greniucha oraz dyrektora Biura Wojewody Opolskiego Mariusza Nieckarza
- **14 czerwca 2020, Kędzierzyn-Koźle** – złożono kwiaty i zapalono znicze przy budynku krematorium oraz na cmentarzu komunalnym w przy grobie podharcmistrza Władysława Planetorza, więźnia KL Auschwitz
- **14 czerwca 2020, Brzeg** – delegacja IPN z przedstawicielem samorządu złożyła

kwiaty przy pomniku więźniów obozu pracy „Brieg-Pampitz”

- **14 czerwca 2020, Otmuchów** – delegacja IPN złożyła kwiaty przy pomniku ofiar Polenlagru (obozu dla Polaków) w Otmuchowie
- **13–14 czerwca 2020** – kampania edukacyjno-informacyjna „To był twardy Polak. Świadek terroru”

  publikacja na profilu facebook Delegatury IPN w Opolu infografik „To był twardy Polak. Świadek terroru” oraz „Harcerze w pasiakach”. Publikacje prowadzone do 30 czerwca 2020. Na stronie internetowej Radia Opole i TVP 3 Opole (patronów medialnych kampanii) pojawią się zakładki z infografikami.

- **21 czerwca 2020, Kluczbork** – uroczysta msza św. w intencji polskich więźniów KL Auschwitz z asystą ZHR